

Палей Т. А.

Київський національний університет культури і мистецтв

ІРОНІЯ ЯК ЗАСІБ ПОЛІТИЧНОЇ МАНІПУЛЯЦІЇ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ)

Проблема політичної маніпуляції привертає увагу вчених різних напрямів, але лінгвістичний аспект залишився поза увагою дослідників. У статті розглядається іронія як засіб політичної маніпуляції. Оскільки будь-який політичний текст (аналітична стаття, публічний виступ, парламентські дебати) є частиною єдиного соціокультурного контексту, дослідження функціонування іронії у сфері політичної комунікації має враховувати екстралінгвістичні, прагматичні й соціокультурні чинники.

Ключові слова: політичні маніпуляції, іронія, психологічний вплив, маніпулятивні стратегії і тактики.

Постановка проблеми. На сучасному етапі спостерігається тенденція до зближення різних наук з метою більш повного, детального опису явища, стратегії, тактики. Для вивчення й пояснення механізмів політичного маніпулювання їх розглядають не тільки з погляду політичних наук (функції, застосування результатів), а й у психологічному аспекті – соціально-психологічні ефекти, принципи маніпулювання, стратегії й тактики та інші проблеми. Розроблені типології політичних маніпуляторів і мішеней політичного маніпулювання. Але постає проблема лінгвістичної репрезентації маніпулятивних стратегій і тактик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Що стосується дослідження різних аспектів політичного маніпулювання, то ці проблеми розглядаються Г. Г. Почепцовим, О. Д. Бойко, К. Бредемайером, М. Ф. Головатим і багатьма іншими. Особливості лінгвістичного оформлення й вираження маніпулятивного впливу ще достатньо не вивчені, хоча актуальність таких досліджень важко переоцінити.

Постановка завдання. Тому метою дослідження є вивчення лінгвістичної репрезентації іронії як засобу реалізації деяких аспектів політичного маніпулювання. Матеріалом дослідження слугували статті на політичні теми з американських журналів за 2004–2009 рр.

Виклад основного матеріалу. Ми всі живемо в певному соціумі, а соціуму притаманні певні характеристики, передусім активні взаємини його учасників, що генерує вплив людини на людину.

Але не будь-який вплив можна розглядати як маніпуляцію. В. В. Різун вважає, що маніпуляція відрізняється від інших «видів впливу й основою для цього є здатність адресата впливу усвідомлювати цей процес і контролювати його» [1, с. 37]. Маніпуляція – це завжди приховування самого факту впливу, його результатів і намірів маніпулятора. «Маніпулятивний вплив є неконтрольований, пасивний, неусвідомлений, стихійний, прихований для адресата процес впливу на нього, який відбувається поза його волею та бажанням» [2, с. 80–81]. Можна погодитися із цією думкою, якщо мова йде про адресата впливу (слухача). Що стосується самого адресата, маніпулятора, мовця, то, на наш погляд, для нього цей процес є контрольованим, активним, усвідомленим, чітко спланованим, прихованим від адресата. Контрольованість процесу реалізується усвідомленим процесом відбору лінгвістичних засобів (лексичних одиниць, інтонації, граматичних конструкцій), відбору паралінгвістичних засобів (міміка, жести, посмішка тощо), спостереженням за реакцією адресата і зміною тактики, включаючи збільшення чи послаблення психологічного тиску.

Маніпулятивний вплив зустрічається в усіх сферах життя людини, включаючи політику.

Політичний вплив розглядають як здатність мовця активно стимулювати процес змін мотивів та установок співрозмовників з метою трансформації їх поведінки й дій. Найбільш ефективним інструментом політичного впливу є маніпулювання [3, с. 8].

Політичне маніпулювання – комплекс психологічних, ідеологічних та організаційних дій, спрямованих на приховане корегування масової свідомості з метою стимулювання суспільної активності в потрібному маніпуляторів напрямі в боротьбі за політичну владу, її захоплення, використання, утримання [3, с. 9]

Категорія «маніпулювання» багатозначна та багатовекторна, тому єдиної дефініції цієї категорії не існує.

Є. Л. Доценко пропонує кілька визначень цієї категорії:

- психологічна дія, спрямована на приховане збудження у співрозмовника намірів, що не збігаються з його справжніми бажаннями;
- психологічна дія, спрямована на приховане «введення» в психіку співрозмовника цілей, бажань, намірів або установок самого мовця;
- психологічна дія, спрямована на зміну активності іншої людини;
- психологічна дія, спрямована на приховане стимулювання співрозмовника до дій, потрібних мовцю;
- психологічна дія, спрямована на спонукання співрозмовника до досягнення мети, нав'язаної маніпулятором [4].

Учені говорять про декілька функцій маніпулювання як специфічної форми політичного впливу. Але, на наш погляд, іронія зустрічається під час реалізації мобілізаційної функції, тобто «формування комплексу спонук (інформаційних, мотиваційних, емоційних), які забезпечують необхідну політичному маніпуляторів дію чи бездіяльність об'єкта маніпулювання» [3, с. 10]. Адекватне декодування іронічного висловлювання слухачем може спонукати його до зміни своєї точки зору, мотивів, намірів підтримати певного кандидата.

Отже, іронія стає одним із засобів політичного маніпулювання. Сьогодні іронія залишається порівняно маловивченим лінгвістичним явищем, незважаючи на те що вона широко використовується в усіх функціональних стилях і створюється засобами всіх мовних рівнів – фонетичними, лексичними, морфологічними, семантичними, синтаксичними. Іронія активно вживається не тільки в художній літературі й публіцистиці, а і є невід'ємною частиною політичного дискурсу. Ключовими характеристиками іронії є наявність прагматичної мети і прагнення здійснити емоційну дію на свідомість адресата. Саме тому використання цього мовного феномена відіграє таку важливу роль у сучасному політичному дискурсі. Першочерговим завданням політичних лідерів

або авторів аналітичних статей є передусім не донесення об'єктивної інформації до адресата, а передача власної моделі сприйняття політичних реалій і формування у свідомості аудиторії певного образу того або іншого політичного діяча, події або факту. Тому іронія стає вкрай ефективним інструментом, що дає змогу виразити свою точку зору на політичні події, що відбуваються у світі, не будучи при цьому дуже категоричним і прямолінійним, а також впливати на свідомість аудиторії й навіть маніпулювати нею.

Дослідження особливостей функціонування іронії у сфері політичної комунікації не видається можливим без урахування екстралінгвістичних, прагматичних і соціокультурних чинників, оскільки будь-який політичний текст (аналітична стаття, публічний виступ, парламентські дебати) є частиною єдиного соціокультурного контексту.

Як відомо, в лінгвістиці прийняте вужче розуміння іронії як стилістичного прийому, виразного засобу мови, який часто зводиться до її визначення як стежки або фігури мови.

Як частину парадигми комічного іронію вивчали в рамках естетики і філософії різних епох, проте лінгвістичний бік цього явища довгий час залишалася за межами досліджень. Розглянемо деякі з наявних сьогодні визначень терміна в лінгвістиці.

І. Р. Гальперін трактує іронію як стилістичний прийом, за допомогою якого в якому-небудь слові з'являється взаємодія двох типів лексичних значень: предметно-логічного й контекстуального, заснованого на відношенні протилежності (суперечності). Отже, ці два значення фактично взаємовиключають один одного [5].

Як ілюстрацію автор приводить вислів *"It must be delightful to find oneself in a foreign country without a penny in one's pocket"* і відзначає, що слово *delightful* у цьому контексті має значення, протилежне основному наочно-логічному значенню. При цьому стилістичний ефект створюється завдяки тому, що основне предметно-логічне значення слова *delightful* не знищується контекстуальним значенням, а співіснує з ним, яскраво проявляючи відносини суперечності.

І. В. Арнольд указує, що іронія – це вираження насмішки шляхом уживання слова в значенні, прямо протилежному його основному значенню й із прямо протилежними конотаціями; удаване вихвалання, за яким насправді стоїть осуд. Протилежність конотацій полягає в заміні позитивного оцінного компонента негативним, лагідної емоції – знуцанням [6].

У роботі іронія розглядається не просто як стилістичний прийом або троп, а як складне дискурсивне явище, що відображає критичне ставлення автора до того або іншого предмета чи явища. У цьому сенсі ми поділяємо думку вчених, які визначають іронію як складний мовний і ментальний феномен, що характеризує особливий світогляд і виражає критичне ставлення автора в широкому сенсі.

Іронія – це вид дискурсу. Це мистецтво не буквальної й зіставлення. Вербальна іронія функціонує, використовуючи відхилення від синтаксичних і семантичних норм, а здатність розпізнати таку іронію залежить від розуміння особливостей лінгвістичного, а іноді й ширшого соціального або морального контексту.

Проаналізувавши представлені визначення, можна зробити висновок, що в сучасній лінгвістиці іронія загалом визначається як уживання слів у значенні, відмінному від буквального або протилежному йому. Іншими словами, поняття іронії припускає навмисний контраст між буквальним і прихованим, таким, що мається на увазі, значенням. Поняття імпліцитної інформації є ключовим для розуміння сутності іронії, оскільки в основі цього мовного явища лежить зіставлення дійсного, прихованого сенсу та сенсу явного [7]. Дослідники також сходяться на думці, що в іронічних висловах позитивні конотації, як правило, замінюються негативними; насмішка, критика або засудження подаються під виглядом похвали і схвалення.

Виходячи із цього, в рамках роботи іронію розглядаємо як дискурсивний феномен, що припускає її дослідження у взаємозв'язку лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників.

Іронічне бачення життя стало сьогодні однією з основних характеристик міжособистісного спілкування.

У політичному дискурсі іронія дуже часто вживається як прийом вербальної агресії, яка виконує насамперед інвективну функцію. Сама іронія не містить у собі дискредитуючого характеру, однак цей стилістичний засіб характеризується значною експресивністю, оскільки володіє емоційною та оцінною перлюкувальною дією. На мовленнєвому рівні під час реалізації іронії нейтральні в стилістичному аспекті мовні засоби набувають експресивного значення. Політики особливо люблять поіронізувати в політичних дебатах, інтерв'ю, телевізійних шоу. Для зображення негативного мовленнєвого портрета опонента і критики, заперечення, дорікання, насмішки політики використовують іронічні звертання, привітання, комплі-

менти, слова подяки, співчуття, пропозиції про допомогу тощо. У цих висловлюваннях виражається недоброзичливе ставлення адресанта до адресата, посилюється натягнутість у спілкуванні, відображається завуальоване негативне ставлення та почуття зневаги або обурення, урешті-решт, іронічне використання мовного етикету за правилами агресивної стратегії може призвести комунікантів до конфлікту. Для надання іронічного змісту висловлюванням мовленнєві опоненти використовують ситуативну й асоціативну іронію. Ситуативна іронія створюється за рахунок використання автором великого арсеналу стилістичних засобів [7]: на лексичному рівні – мовні одиниці, які належать до розмовного реєстру мови (вulgаризми та лайливі слова); варваризми; метафори; гіперболи; метонімія; на синтаксичному рівні – різні типи повторів, а також зегма, оксиморон, каламбур, емфатичні конструкції; на лексико-семантичному рівні – епітети, семантично різноступеневі образні порівняння, антитеза.

Асоціативна іронія виникає внаслідок використання повтору, тобто ретроспекції в поєднанні з іронічною алюзією, а також анахронізмів, гротеску.

Звернемося до аналізу конкретних випадків іронічного вживання слів і словосполучень в англійському політичному дискурсі.

Як перший приклад приведемо найбільш типовий випадок використання іронії як прийому, який полягає в уживанні слова в значенні, протилежному буквальному.

*The firing of a bullet into his damned and blasphemous head is an absolute necessity – and how cherished would that bullet's emissary be». Those were the **gentle** words recently directed by one of Iran's leading editors, Hossein Shariatmadari, at an exiled Iranian television presenter, Manouchehr Fouladvand, who has had the cheek to mock aspects of Islam... (December 11–17, 2004, The Economist).*

У статті описується суспільно-політична ситуація в Ірані, де влада практично повністю зосереджена в руках духовництва. Як результат крайньої нетерпимості правлячої верхівки щодо ліберально настроєних представників громадськості, свобода слова в країні різко обмежується, засобом масової інформації забороняється критикувати верховного лідера країни, не говорячи вже про ісламський дресс-код (вимоги, що пред'являються до одягу мусульманських жінок) та інші форми порушення прав людини.

Згідно з текстом статті, Хоссейн Шаріятмадарі (Hossein Shariatmadari) є головним редактором

провідної іранської консервативної газети й водночас політичним радником і свого роду рупором ідей духовного лідера країни. Тому зовсім не дивно його різке негативне ставлення до журналіста, який «мав нахабство висміювати прояви ісламу» (*has had the cheek to mock aspects of Islam*). Мову, яку він використовує, кажучи про вигнаного репортера, відрізняється високим ступенем експресивності й емоційності, а вислів загалом звучить не просто образливо, а й навіть загрозово.

Проте автор статті використовує для опису цього вислову прикметник *gentle* з вираженим позитивним забарвленням. Варто лише звернутися до безпосереднього контексту, як стає очевидно, що слово вжите іронічно, тобто в протилежному значенні, адже такі слова, як *the firing of a bullet into his damned and blasphemous head*, важко назвати добрими або ласкавими. Отже, в описуваному прикладі спостерігається явна суперечність між тим, що автор говорить, і тим, що він має на увазі насправді, між видимим сенсом вислову, що мається на увазі. Як правило, результатом подібного контрасту значень є насмішка, яка часто підноситься у формі позитивного вислову.

Наступними декількома прикладами є випадки, коли вживання іронії маркується в тексті за допомогою різних розділових знаків (лапки, подвійне тире, дужки).

Last year, Britain's envoy to Kenya complained that corrupt ministers were "eating like gluttons" and "vomiting on the shoes" of foreign donors. This week he apologized. Sir Edward Clay said he was sorry for "the moderation" of his language, for underestimating the scale of the looting and for failing to speak out earlier (February 12, 2005, The Economist).

Перший приклад ми взяли зі статті в журналі *The Economist*, що присвячена рівню корупції в Кенії, яка збільшується, і небажанню місцевих властей із нею боротися.

Відповідно до тексту статті, величезні суми грошей, надані уряду Кенії іноземними організаціями, розтрачуються місцевими чиновниками. Сполучені Штати навіть припинили програму допомоги Кенії в розмірі 2,5 млн. доларів США, спрямовану на боротьбу з корупцією. Проблема набула таких масштабів, що вирішити її не видається можливим.

В аналізованому прикладі британський дипломат у досить різкій формі висловлюється на адресу недобросовісних кенійських чиновників. Такі емоційно-експресивні вирази, як *eating like gluttons u vomiting on the shoes of foreign donors*, безумовно, є украй образливими, й уряд Кенії, як

наголошується в статті, навіть оголосив Едварда Клея ворогом держави.

Проте найбільший інтерес для нас становить те, як дипломат нібито вибачився за свої слова. Його твердження про те, що «він жалкує про «стриманість/помірність» своєї мови, про те, що він недооцінив масштаби грабежу й не висловився раніше», містить явну іронію. Абсолютно очевидно, що ці слова зовсім не звучать як вибачення. Якраз навпаки, Е. Клей так не тільки ще раз підтверджує сказані їм раніше слова, а й ще більш підсилює їх значущість.

У цьому прикладі ми стикаємося з графічним виділенням у тексті іронічного виразу: слово *moderation* маркується за допомогою подвійних лапок. Як відомо, цей розділовий знак зазвичай використовується для позначення в тексті цитати [8, с. 146]. Очевидно, що *moderation* у цьому контексті не є простим прикладом цитування. Назвати навмисний вибір таких сильних виразів «помірністю» мови є яскравим прикладом іронії. На семантичному рівні, тобто на рівні буквального сенсу, вислів видається абсурдним, оскільки він протиставляється здоровому глузду. У зв'язку з цим було б доречніше використовувати в цьому випадку одиночні лапки (*scare/single quotes*), які вказують на двозначний характер слова або його використання не в загальноприйнятому сенсі. Згідно з Л. Л. Барановою, одиночні лапки виділяють ту частину тексту, в якій міститься не загальноприйнята думка або думки, вони є своєрідним сигналом небезпеки, червоним світлом, що означає, що це слово (або словосполучення), а деколи й термін не мають загальноприйнятого визначення, різні люди вживають їх у різних значеннях [8, с. 147]. Проте автор статті виділяє слово подвійними лапками, що свідчить про відсутність чіткої системи диференціації між цими розділовими знаками в сучасній англійській мові.

Варто також відзначити, що в поданому прикладі лапки вказують не тільки на іронічне використання конкретного слова (*moderation*), а й на іронічний тон вислову загалом. Решта частини пропозиції – *for underestimating the scale of the looting and for failing to speak out earlier* – також має іронічний характер, оскільки британський дипломат тим самим робить заяву, прямо протилежну вибаченню за різкі зауваження на адресу кенійських міністрів.

Аналогічний приклад виділення іронії в тексті за допомогою подвійних лапок ми запозичили зі статті "The Teflon Prime Minister" у журналі *Newsweek*, у якій мова йде про рейтинг популярності прем'єр-міністра Італії Сільвіо Берлусконі.

If you believe Italy's billionaire Prime Minister Silvio Berlusconi, he's the most popular leader in the world – a claim he “proves” using his own media and his influence over state television. According to certain Berlusconi-controlled polling sources, his approval rating is more than 75 percent, besting even Barack Obama (at 65percent) ... (June 1, 2009, Newsweek).

Як пише автор, за даними соціологічних досліджень, проведених в Італії влітку 2009 року, Берлусконі з його 75 відсотками є найпопулярнішим у світі лідером і випереджає навіть американського президента Барака Обаму (65 відсотків).

Проте, на думку автора статті, рейтинг довіри Берлусконі такий високий лише завдяки його впливу на місцеві ЗМІ й не відображає реального стану справ.

У цьому прикладі іронія звучить уже на самому початку статті – в першій же пропозиції. При цьому на іронічний підтекст указує не тільки контекст: ключове слово використовується іронічно, виділено подвійними лапками, що вказує на небуквальність його значення: *a claim, he “proves” using his own media and his influence over state television*. Очевидна іронія полягає в тому, що тезу про свою неймовірну популярність італійський прем'єр «доводить» використовуючи ЗМІ, які він же цілком контролює.

Для підтвердження об'єктивності свого твердження автор наводить дані незалежних опитів, які явно не збігаються з результатами, що демонструють італійські ЗМІ: *Unfortunately, independent polls don't concur: they put the Italian leader somewhere between 40 and 60 percent, according to Ipsos and IPR marketing, respectively.*

Варто також відзначити, що іронія в першому абзаці підкріплюється метафоричним заголовком статті – *The Teflon Prime Minister*. За допомогою метафори автор проводить аналогію між репутацією італійського прем'єра й тефлоновим покриттям, яке, як відомо, надійно захищає від усякого роду забруднень. Так само й репутація Сильвіо Берлусконі нічим не надмочується та залишається незаплямленою, навіть незважаючи на те що він використовує для цього не найчесніші методи.

Наступними прикладами є складніші випадки, коли іронія не заснована на використанні слова або словосполучення в протилежному значенні.

He [John Kerry] almost seems to have gone out of his way to provide fodder for Republican claims that he is a flip-flopper. On September 6th he self-mockingly praised a restaurant in Pennsylvania because it has a set menu “for confused people like me who can't make up our minds” (September 18–24, 2004, The Economist). У поведеному прикладі ми маємо

справу з різновидом іронії, яка полягає у виділеному визнанні точки зору співбесідника з метою насмішки або сарказму. Щоб у цьому переконалися, необхідно звернутися до ширшого контексту.

Як відомо, Джон Керрі, будучи представником Демократичної партії США, неодноразово зазнавав критики з боку членів інших політичних партій, що цілком природно. Так, наприклад, республіканці називали його *flip-flopper*, звинувачуючи його в тому, що він часто змінює свою думку й не здатний до ухвалення жорстких рішень.

Згідно з текстом статті, в серпні 2004 року група під назвою *Swift Boat Veterans for Truth* атакувала Джона Керрі двома рекламними блоками: перший із них ставив під сумнів його героїзм у В'єтнамі, другий – його участь в антивоєнному русі. Ці рекламні блоки, безумовно, мали наслідки, оскільки результати опиту Gallup/CNN/USA Today показали, що лише 38% респондентів проголосували за Керрі як чесного політика, який заслуговує на довіру.

В аналізованому уривку Дж. Керрі відповідає на випади представників *Swift Boat* на свою адресу. Цікаво, що замість того, щоб захищати себе від критики і спростовувати заяви своїх опонентів, він робить прямо протилежне – *“provides fodder for Republican claims that he is a flip-flopper”*, і тим самим мовби підтримує звинувачення на свою адресу. Як пише автор статті, Джон Керрі самоіронічно (*self-mockingly*) хвалить ресторан у Пенсільванії. Проте читачеві має бути зрозуміло, що, зараховуючи себе до розгублених, невпевнених людей, які ніяк не можуть визначитися (*confused people who can't make up their minds*), він лише поверхово стає на бік республіканців, визнає їх думку про себе самого. Насправді ж Керрі дистанціюється/дисоціює себе від думки, яку він висловлює, що стає ясно з контексту й відповідної просодії, відтвореної у внутрішній мові читача. Іронія Дж. Керрі в цьому випадку спрямована не на себе самого, а на його обвинувачів і дає змогу підкреслити його несхвалення або незгоду з критикою республіканців. Отже, іронічна сила вислову поміщена в навмисному контрасті між його очевидним, поверховим, значенням і прихованим значенням або підтекстом, що мається на увазі.

Висновки і пропозиції. Отже, як показало проведене дослідження, іронія може відігравати в політичному дискурсі важливу роль, оскільки вона надає авторові унікальну можливість виразити своє критично-глузливе ставлення до описуваних об'єктів, реалій або подій, включаючи широкий діапазон емоційних відтінків (удаване

захоплення, легка насмішка, зла насмішка, натяк, обурення, неприязнь, презирство) і при цьому жодним чином не образити й не зачепити відчуття і гідність об'єкта іронії.

Випадки вживання іронії в текстах англomовного політичного дискурсу найчастіше не такі очевидні й не лежать на поверхні.

Результати аналізу різних видів іронічних висловів свідчать про те, що характерною ознакою іронії є вираження якнайтонших відтінків значення, які в більшості випадків не зводяться до передачі протилежного сенсу. Це значною мірою затрудняє розпізнання й розуміння іронії для недостатньо підготовленого адресата. У зв'язку з цим обов'язковою умовою адекватної інтерпретації іронії є аналіз широкого контексту, різних вербальних і невербальних засобів вираження іронії,

а також наявність в адресата певних фонових знань. Інакше прагматична мета використання іронії не буде досягнута, що призведе до комунікативної невдачі.

Усе вищесказане дає підстави стверджувати, що іронія є невід'ємним складником сучасного англomовного політичного дискурсу. За умови її грамотного використання кваліфікованими журналістами та досвідченими політичними діячами цей мовний засіб може стати багатофункціональним і вкрай корисним інструментом, який не тільки робить мову експресивнішою й дає можливість виразити власну позицію щодо різних питань, а й слугує для досягнення головної мети політичної комунікації – створення емоційного впливу на свідомість цільової аудиторії, перетворення політичних поглядів і спонукання адресата до здійснення певних дій.

Список літератури:

1. Різун В. В., Непийвода Н. Ф., Корнєєв В. М. Лінгвістика впливу / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2005. 148 с.
2. Речевое воздействие. Проблемы прикладной психолингвистики / под ред. А. Лурия. Москва: Наука, 1972. 243 с.
3. Бойко О. Д. Політичне маніпулювання. Київ: Академвидав, 2010. 431 с.
4. Доценко Е. Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. Санкт Петербург: Питер, 2004. 196 с.
5. Гальперин И. Р. Очерки по стилистике английского языка. Москва: Высш. шк., 1981. 132 с.
6. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. Ленинград: Просвещение, 1973. 302 с.
7. Степко М. Л. Речевые средства выражения инвективных смыслов в жанре комментария публицистического дискурса (на материалах современного английского языка): автореф. дисс. ... канд. филол. наук. Майкоп, 2008. 22 с.
8. Baranova L. L. The Fundamental features of Modern English. Moscow, 2008. 246 p.

ИРОНИЯ КАК СПОСОБ ПОЛИТИЧЕСКОЙ МАНИПУЛЯЦИИ: ЛИНГВИСТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРИАЛАХ АНГЛОЯЗЫЧНОГО ПОЛИТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА)

Проблема политической манипуляции привлекает внимание ученых разных направлений, но лингвистический аспект остался без внимания исследователей. В статье рассматривается ирония как средство политической манипуляции. Поскольку любой политический текст (аналитическая статья, публичное выступление, парламентские дебаты) является частью единого социокультурного контекста, исследование функционирования иронии в сфере политической коммуникации должно учитывать экстралингвистические, прагматические и социокультурные факторы.

Ключевые слова: политические манипуляции, ирония, психологическое влияние, манипулятивные стратегии и тактики.

IRONY AS THE MEANS OF POLITICAL MANIPULATION: LINGUISTIC ASPECT (ON THE MATERIALS OF THE ENGLISH LANGUAGE POLITICAL DISCOURSE)

The problem of political manipulation draws attention of scientists of different branches. But the linguistic aspect remained beyond scientists' attention. The article deals with irony as the means of political manipulation. As any political text (analytical article, public speech, parliamentary debates) is a part of an integral sociocultural context, the research of irony functioning in the sphere of political communication should take into account extralinguistic, pragmatic and sociocultural factors.

Key words: political manipulations, irony, psycholinguistic influence, manipulative strategies and tactics.